

Tromsø 18/04-11

REFERAT FRA MØTE I FAGRÅDET FOR NORM 12. APRIL 2011

- Til stede: Martin Steinbakk (FHI), Anita Kanestrøm (SØF), Dag Harald Skutlaberg (HUS), Thea Bergheim (OUS), Anne-Sofie Furberg (NORM), Gunnar Skov Simonsen (NORM, ref.)
- Forfall: Ståle Tofteland (NFMM), Knut Eirik Eliassen (NFA), Dag Berild (NFIM),
- Sak 01 / 11 Godkjenning av referat, innkalling og saksliste
- Referat, innkalling og saksliste godkjent uten anmerkning. Det foreslås at det sendes ut en påminnelse om kommende møter ca 4 uker i forveien for å sikre at medlemmene i Fagrådet får bestilt flybilletter osv.
- Sak 02 / 11 Årsmelding og regnskap for NORM 2010
- Årsmelding og regnskap ble kort oppsummert. Som angitt i årsrapporten har Folkehelseinstituttet (FHI) redusert budsjettet for NORM med 10 % i 2011. NORM sentralt har i brev til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) påklaget denne reduksjonen, og man har også foreslått at NORM for fremtiden budsjetteres direkte via Helse Nord RHF for å unngå at FHI salderer sitt budsjett ved å redusere tildelingen til NORM. Det foreligger ved møtetidspunktet ingen tilbakemelding fra HOD, dette vil bli etterspurt. I forbindelse med saken diskuteres det en del omkring avtalen mellom NORM sentralt og FHI. Denne avtalen løper ut 2011 og skal således fornyes i løpet av året. Det avtales at gjeldende avtale sirkuleres til Fagrådet slik at alle kan gjøre seg kjent med innholdet.
- Sak 03 / 11 Mandat for Fagrådet
- Fagrådets medlemmer har i flere runder revidert mandatteksten. Ved gjennomlesing i møtet fremgår det at det fortsatt er punkter som er uklare eller som ikke lenger synes relevante for dagens situasjon. Fagrådets leder vil derfor besørge en siste revisjonsrunde før ny versjon av mandatet offentliggjøres.
- Sak 04 / 11 Oppsummering av NORM/NORM-VET 2010
- Status for 2010-rapporten ble gjennomgått. Resistensdata fra alle laboratoriene er nå mottatt etter at Sørlandet sykehus ble forsinket pga vanskeligheter med Sykehuspartner som har IKT-ansvar i Helse Sør-Øst. Alle uvanlige eller usannsynlige funn er meldt tilbake til deltagerlaboratoriene, og arbeidet

med kvalitetskontroll er godt i gang. Foreløpige hovedfunn mht viktige resistensfenotyper ble gjennomgått. Forekomsten av MRSA er fortsatt meget lav (1 % i blodkulturer, 0,6 % i sårprøver). ESBL er stadig hyppigere i *E. coli* fra blodkulturer (3,0 %) men fortsatt lav i *Klebsiella* spp. (1,5 %). Nedsatt følsomhet for aminoglykosider i *E. coli* fra blodkultur økte fra 4,0 % i 2009 til 5,2 % i 2010. Det ble ikke påvist klinisk relevant vankomycinresistens i enterokokker. Det gjenstår enda noe arbeid mht de sentraliserte overvåkingsoppleggene for *N. gonorrhoeae*, *P. aeruginosa* og anaerobe bakterier i blodkultur.

Den grafiske utformingen av rapporten ble diskutert. Det ble ikke fremført behov for vesentlige endringer i design, og man ønsket også å holde fast ved fargen på omslaget. Man vil justere merkingen på omslagsryggen slik at det synliggjøres at rapporten nå går inn i sitt andre tiår.

Fagrådet ønsker å fortsette ordningen med temabokser i rapporten. Til årets rapport kom det forslag om følgende tema:

- Resistensovervåking hos virus – RAVN v / Birgitta Åsjø
- Karbapenemasesistens i *Enterobacteriaceae* v / Ørjan Samuelson
- Resistensforhold i *Neisseria gonorrhoeae* v / Magnus Unemo
- Vaksinasjon og resistens hos pneumokokker v / Didrik Vestheim
- Antibiotikaresistens hos TB v / Heidi Syre

Til neste års rapport fremmes det forslag om antibiotikaresistens hos *Haemophilus influenzae* (Dagfinn Skaare) og VRE-utbruddet ved Haukeland sykehus.

Sak 05 / 11   Forskningsmidler fra NORM – evaluering av rapporter og utlysning 2011

Fagrådet hadde i separat møte gjennomgått tilbakemeldingene fra prosjekter som har mottatt støtte fra NORM. Enkelte prosjekter vil få puring om manglende tilbakemelding eller tidsfrist for avslutning av finansieringsperioden. Det var for øvrig stor tilfredshet med resultatene i form av publikasjoner og presentasjoner i ulike faglige fora. Siden forrige møte er de årlige tildelingslistene for prosjektstøtte blitt lagt ut på internett (www.antibiotikaresistens.no), og det er også publisert en oversikt over publikasjoner med støtte fra NORM. Det foreslås enkelte mindre endringer i presentasjonen slik at man enkelt kan få oversikt over prosjekter med publikasjon og prosjekter avsluttet uten publikasjon. Det foreslås også at man i publikasjonslisten inkluderer relevante artikler forfattet av ansatte i NORM sentralt, og arbeider basert på data i NORM-registeret og / eller stammer innsamlet gjennom NORM. Dette vil bli utført innen kort tid.

Som en følge av nedskjæringene i budsjettet til NORM (sak 02 / 11) er det usikkert om NORM for framtiden vil kunne gi støtte til eksterne forskningsprosjekter. Man vil imidlertid for 2011 kunne opprettholde dagens ordning, og det planlegges derfor utlysning på forsommeren på samme måte som i tidligere år.

Sak 06 / 11   Forskningsprogram for antibiotikaresistens i EU (JPI) og Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Well-being

Orienteringssak ved Martin Steinbakk og Gunnar Skov Simonsen om ulike etablerte og fremtidige finansieringskilder for forskning på antibiotikaresistens. JPI for antibiotikaresistens er under etablering med regelmessig møteaktivitet for utforming av programmet. ”Northern dimension” er utlyst med NOK 800 000,- for prosjekter som forutsetter partnere i Russland.

Sak 07 / 11 Oppdatering om EARS-Net

Orientering om Norges deltagelse i EARS-net. De stadige endringene mht laboratorienes IKT-systemer (LIS) er en betydelig utfordring da allerede etablerte laboratorier stadig må reintroduseres i systemet, men Norge har de siste årene levert data fra ca 12 – 14 laboratorier. NORM sentralt vil i løpet av 2011 / 2012 forsøke å inkludere de aller fleste medisinsk mikrobiologiske laboratoriene i EARS-Net, men et framtidig felles LIS-anbud i Helse Sør-Øst kan gjøre det nødvendig med nye revisjoner i årene som kommer. Leder for NORM er fra 2011 medlem av koordineringsgruppen for EARS-Net ved det europeiske smitteverninstituttet ECDC i Stockholm.

Sak 08 / 11 Planlegging av NORM-dagen 2011

NORM-dagen 2011 fastsettes til torsdag 10. november. Arrangementet vil følge opplegget fra tidligere år. Under diskusjonen framkom følgende forslag til programposter:

- Antibiotikabruk i primærhelsetjenesten / GRACE – Morten Lindbæk
- Antibiotikabehandling ved akutt otitis media v / Jari Jalava
- VRE – utbruddet ved Haukeland sykehus
- NORM 10 år v / Gunnar Skov Simonsen
- Aminoglykosidresistens i *E. Coli* og *Klebsiella* spp. v / Bjørg Haldorsen

Sak 09 / 11 Antibiotikadagen 18. november 2011

Opplegget rundt markeringen av Den europeiske antibiotikadagen 18.11.2011 ble kort diskutert. Fra ECDC legges det opp til at årets markering skal være en konsolidering av tidligere års kampanjer. Antibiotikakomiteén ved FHI er ansvarlig for Norges deltagelse.

Sak 10 / 11 Eventuelt

- Samhandlingsreformen
Diskusjon omkring endringer i diagnostikk, veiledning og forebyggende medisin ved de forestående endringene av strukturen i helsevesenet.
- Swedbar – Bruk av rutinedata i overvåkingen
Orientering om det svenske ”early warning” – systemet Swedbar for påvisning av nye og / eller uvanlige resistensfenotyper. Systemet er på sikt også tenkt som et nasjonalt overvåkingssystem for resistens. Fagrådet vil foreløpig avvete utviklingen i Sverige.
- Overvåking av ESBL med MLVA
Det er blitt foreslått landsomfattende løpende MLVA-typing av alle ESBL-isolater som et ledd i resistensovervåkingen. NORM sentralt har

NORM – Norsk overvåkingssystem for antibiotikaresistens hos mikrober

Gunnar Skov Simonsen: Tel 776 28493, Fax 776 27015

gunnar.skov.simonsen@unn.no

stilt seg avventende til denne aktiviteten da det er vanskelig å se den praktiske nytten så lenge de mikrobiologiske data ikke følges av detaljert epidemiologisk informasjon. Man vil derfor prioritere støtte til konkrete formelle studier (for eks. bærerskapsstudien i Bærum og neonatalstudien i Stavanger) fremfor en omfattende løpende overvåking uten sikker verdi. Fagrådet gir sin støtte til denne vurderingen.

- Meldeplikt for karbapenemaseproduserende *Enterobacteriaceae*
Saken er fortsatt uavklart og venter på forskriftendring.

Det avtales nytt møte i Fagrådet tirsdag 18. oktober 2011. Som ved tidligere møter legges det opp til et separat arbeidsmøte for Fagrådet mandag 17. oktober med gjennomgang av søknadene om forskningsstøtte.

Tromsø 18.04.2011